

50 LET NA STRANĚ AUTOMOBILOVÝCH DOPRAVCŮ, 50 LET OD VZNIKU SDRUŽENÍ ČESKOSLOVENSKÝCH MEZINÁRODNÍCH AUTOMOBILOVÝCH DOPRAVCŮ ČESMAD

-- Založení a počátky

21. února 1966 se konalo ustavující plenární shromáždění, na němž se 11 státních podniků ČSAD z celého Československa spolu s představiteli tehdejšího vedení státu dohodlo na vytvoření profesní organizace s názvem Sdružení československých mezinárodních automobilových dopravců - Česmad.



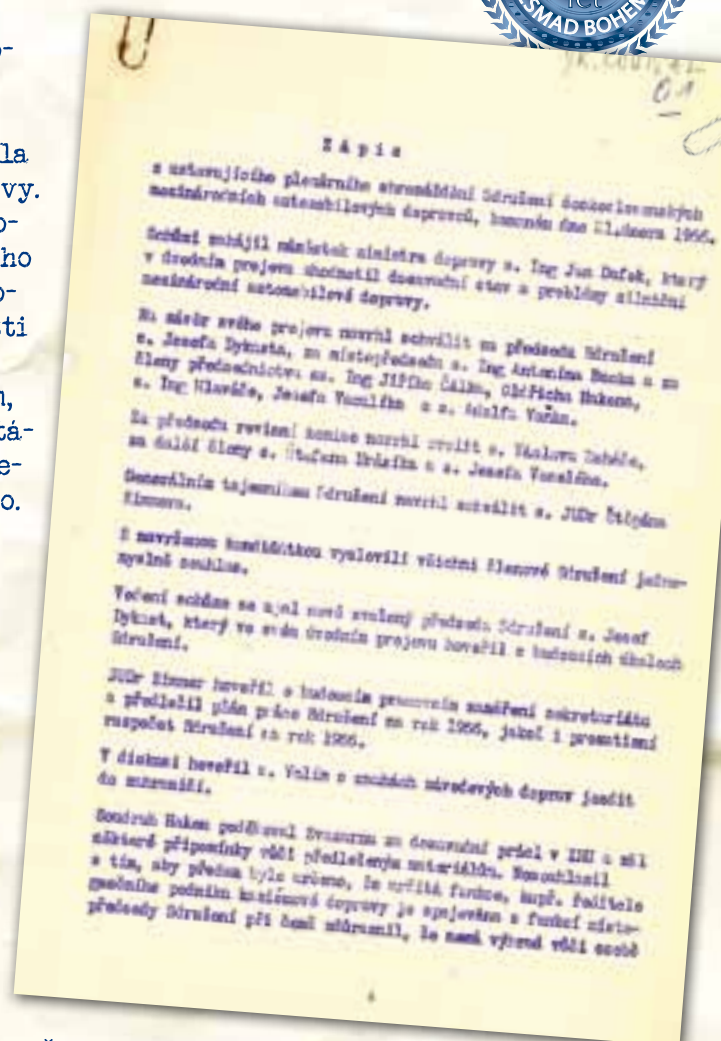
DOPRAVNÍ MACHINISTÉ

Vedoucí role v tomto Sdružení patřila státnímu orgánu Ministerstvu dopravy.

Dalším členem Sdružení, i když na poměrně krátkou dobu, se stala organizace zahraničního obchodu, monopolní zasilatel pro celou oblast Československa Čechofracht. Přes všechny tyto poplatnosti direktivnímu řízení hospodářství státu je samotné pojetí vzniklého sdružení velice ojedinělým řešením, které v jiných oblastech hospodářství tehdejšího státu nemělo obdoby. Do té doby jediným orgánem kompetentním pro oblast řízení dopravy bylo ministerstvo.

Zkušenosti s prováděním mezinárodní kamionové dopravy snad měli před tímto datem jen ti dopravci a jejich řidiči, kteří těsně po válce zajišťovali transporty hospodářské pomoci Spojených národů UNRRA. Rozvíjející se zahraniční obchod tehdejšího Československa v krátkém období před únorem 1948 zmrazilo pozdější období studené války.

V roce 1959 je přijata mezinárodní konvence TIR o zjednodušení celních postupů a jejím signatářem se stává i Československo. Tato pro mezinárodní přepravy zcela zásadní agenda byla zpočátku vykonávána pověřenou organizací Československého autoklubu, jehož zaměření však bylo především v oblasti služeb pro individuální motoristy. Sdružení Česmad proto bylo shledáno jako vhodný partner ústřednímu orgánu celní správy státu a také jako adekvátní partner Mezinárodní unie silniční dopravy IRU, která se stala garantem záručního systému TIR pro všechny uživatele. Česmad tak vydával karnety TIR všem podnikům ČSAD.



-- 60. léta

Již v průběhu roku 1968, tj. dva roky po vzniku Česmadu, bylo možno hodnotit Sdružení jako konsolidovaný hospodářský subjekt. Česmad se stává reprezentantem našich dopravců na mezinárodní úrovni v IRU sídlící v Ženevě, s poradenským statutem OSN. Představitel Sdružení se brzy uplatnil jako respektovaný předseda jedné ze sekcí této mezinárodní unie dopravců. To nepochybně pomohlo k prestiži československé kamionové dopravy a tomu pak odpovídala i poptávka zahraničních spedi-

térů po české kamionové dopravě. Již za tyto dva roky po vzniku Sdružení Česmad reprezentovala československá mezinárodní kamionová doprava v Evropě konkurenceschopný obor, který stačil zajišťovat nejen potřeby zahraničního obchodu vlastního státu, ale byl schopen nabízet úspěšně

své služby zahraničním speditérům formou tzv. třetízemních přeprav, takže naši dopravci uskutečňovali i přepravy cizího zboží pro potřeby zahraničních subjektů. Česmad tak státu zajišťoval přísun tolik cenných deviz.

Do nově vzniklého Sdružení Česmad byly začleněny postupně agendy, jejichž vyřizování si vyžadovalo podnikání v zahraniční silniční dopravě a které před tím byly vykonávány přímo státními orgány, konkrétně Ministerstvem dopravy a Státní bankou československou. Jednalo se o vydávání zahraničních povolení tuzemským mezinárodním silničním dopravcům a o povolení k čerpání devizových prostředků. Dřívější systém založený na existenci devizového monopolu státu reprezentovaného Státní bankou československou znamenal obrovskou administrativní zátěž. Pro každou jednotlivou přepravu bylo nutno na základě žádanek z dopravních závodů ČSAD uplatňovat přiděl devizových prostředků na diety řidičů a ve valutách placené poplatky v zahraničí, bylo třeba zajišťovat pro řidiče vydávání služebních pasů, výjezd-ních doložek, viz pro jednotlivé státy pro řidiče a další osoby, které v rámci mezinárodní kamionové i autobusové dopravy byly činné.



Sdružení Česmad také jednoznačně vykonávalo podle dnešní klasifikace občanského zákoníku zasilatelskou činnost v mezinárodním obchodě, i když výslovně tato agenda byla monopolním posláním organizace zahraničního obchodu Čechofracht. Podle dnešních hledisek v rámci této obstaravatelské činnosti zajišťovalo tehdejší Sdružení Česmad prostřednictvím svých členských státních podniků ČSAD svým jménem a na svůj účet mezinárodní dopravu.

-- 70. až 80. léta

Počátkem 70. let byla pro Česmad k dispozici flotila okolo 3 000 soupřav nákladních vozidel o celkové hmotnosti 38 tun a rozsah přepravovaného nákladu přesahoval 3 mil. tun.



Sdružení českých podniků mezinárodní
dopravy a obchodu
ČESMAD

Devizová výhodnost československé kamionové dopravy usnadnila ochotu státních plánovacích orgánů uvolnit potřebné finanční prostředky na postupné vybavování československé kamionové flotily vozidly na tehdejší evropské úrovni. Byly schváleny dovozy vozidel především ze Švédska, kde podle propočtů ekonomů Státní banky byla zřejmě nejvýhodnější bilance ve vzájemných devizových platbách.

V roce 1974 byla dovezena první zkušební kvóta 10 kusů vozidel Volvo a následně pak každý rok v počtu 100 kusů byl obnovován park vozidel určených jen pro mezinárodní kamionovou dopravu ČSAD.

Ve výčtu činností tehdejšího Sdružení Česmad nelze opomenout ani agendy právní a pojišťovací právě s ohledem na mezinárodní vztahy, do kterých Sdružení vstupovalo. V té době Československo nebylo ještě signatářem významných mezinárodních dohod, upravujících smluvní vztahy v mezinárodní dopravě, režimy práce osádek, předpisy pro mezinárodní přepravy nebezpečného zboží a pro přepravy zkazitelných potravin. Velký význam byl právem přikládán školicí a instruktážní činnosti Česmadu. Sdružení bylo na základě uděleného zmocnění členskými podniky ČSAD formou podílových smluv přímým pověřeným partnerem za obor mezinárodní silniční dopravy tehdejší monopolní Československé státní pojišťovny, později po vzniku federace České státní pojišťovny a Slovenské státní pojišťovny. Bylo tak možno uzavřít pojistnou smlouvu s účinkem pro všechny zúčastněné státní podniky ČSAD a je pochopitelné, že při tomto rozsahu bylo možno docílit přijatelných sazeb pojištění.



-- 90. léta

Na počátku 90. let bylo zřejmé, že Česmad z období 1966 až 1989 se bude muset významně změnit. Bylo rozhodnuto o oddělení činnosti svazové a obchodní. Tak od roku 1991 začaly fungovat tři následnické instituce - ČESMAD PRAHA a ČESMAD BRATISLAVA zajišťující činnost svazovou a ČESMAD Camion Servis s.r.o. (pozdější ČESMAD DKV) spravující činnosti obchodní. Společnost ČESMAD Camion Servis s.r.o. jde od té chvíle svou vlastní cestou, poskytuje dopravcům řadu služeb, jako je expedice, zajišťování povolení pro nadměrné přepravy, rezervace trajektů, palivové karty a další. Po zpočátku částečné kapitalizaci německou společností DKV je firma postupně převzata a stává se standardní pobočkou DKV Euro Service v České republice.



Na podzim roku 1992 dochází v reakci na připravené rozdělení Československa na Českou a Slovenskou republiku k založení samostatného Sdružení ČESMAD BOHEMIA, na Slovensku pak vzniká ČESMAD SLOVAKIA. Tato dvě nová národní sdružení od roku 1993 zastupují odděleně české a slovenské dopravce v domovských zemích a v mezinárodních institucích. V ČR jsou postupně v tehdejších krajských městech zřizována regionální pracoviště - Praha, Brno, Ostrava, Hradec Králové, Ústí nad Labem, České Budějovice a Plzeň. Členové Sdružení ČESMAD BOHEMIA již neprovozují pouze mezinárodní kamionovou dopravu, ale i dopravu vnitrostátní a autobusovou. Devadesátá léta jsou pro dopravce obdobím prosperity, vznikají tisíce nových firem, jejich majitelé se často rekrutují z řidičích funkcí v ČSAD a z řad řidičů. Základním omezením pro mezinárodní kamionové dopravce jsou počty dostupných povolení pro přepravy do jednotlivých zemí. ČESMADu BOHEMIA pověřenému distribucí těchto povolení se podařilo vyvinout systém, který v obtížném přechodovém období dokázal bez vážných poruch vybavovat české dopravce co nejspravedlivěji nedostatkovými povoleními. Ne každý se cítil ve svých nárocích uspokojen, to v očích některých dopravců stavělo Sdružení do negativní role, která vymizela po vstupu ČR do EU v roce 2004 a postupné liberalizaci v přístupu na trh jiných zemí.



V tržním prostředí výrazně narůstá potřeba ochrany soukromých dopravců vůči státní správě. Hlavním posláním Sdružení se tak stává podporovat rozvoj a prosperitu silniční dopravy a prosazovat zájmy dopravců. Sdružení se zasazuje o dobré podmínky pro silniční dopravu a hájí zájmy svých členů v České republice i ve světě. Nástupnická organizace Sdružení Česmad - Sdružení ČESMAD BOHEMIA však pro udržení své existence a také v zájmu své členské základny „mít vše pod jednou střechou“ začíná znovu rozvíjet i obchodní služby. Extrémně důležitou a cennou je schopnost Sdružení opatrovat pro své členy nejširší možnou skladbu informací o podmínkách dopravního podnikání v celé Evropě.

-- 21. století

Vstup do Evropské unie a otevření schengenského prostoru přináší českým automobilovým dopravcům zcela nové možnosti a pro Sdružení ČESMAD BOHEMIA také nové výzvy, jak obhájit svoji smys-



sluplnost. Mění se významně způsob vyjednávání podmínek pro podnikání mezi dopravci z různých zemí, těžištěm jednání s evropskými zeměmi se stává Brusel. Roste tak význam členství Sdružení v IRU, která je pro EU silnějším partnerem než jednotlivé asociace. Vstupní povolení do mnoha zemí jsou odstraněna a dopravci se dostávají do tvrdě konkurenčního prostředí. Samo Sdružení musí zvýšit své příjmy z komerčních činností, aby bylo schopno plnit své úkoly. Stává se komplexním poskytovatelem služeb autodopracům, a restartuje tak část svých aktivit, která byla na počátku devadesátých let vyčleněna do obchodní společnosti. V oblasti služeb to znamená kompletní nabídku rezervačních služeb trajektů, přičemž ČESMAD BOHEMIA je výhradním zástupcem společnosti P&O Ferries pro ČR a SR. Zprostředkovává všechny typy pojištění, které dopravce i samotní řidiči k výkonu své profese potřebují. Nabízí několik druhů dálničních a palivových karet a karet k bezhotovostní úhradě mýta. Zajišťuje dopravním firmám komplexní servis při podávání žádostí o navrácení DPH z provedených nákupů na území všech členských zemí EU. K základním pilířům portfolia služeb patří prodej vyčerpávajícího sortimentu zboží pro dopravce.

Sídla vedení Sdružení Česmad:

1966 Hybernská 32, Praha 1
1976 Perucká 5, Praha 2
1992 Vršovická 68, Praha 10
1994 Nad Sokolovnou 117, Praha 4

Předsedové a prezidenti Sdružení:

Josef Dykast
Jarolím Vaculík
Miroslav Juřena
Jozef Mrázik
František Born
Jiří Karásek
Jiří Ševčík
Ivan Domecký
Vladimír Starosta

Generální tajemníci Sdružení:

Štěpán Zinner
Jiří Kladiiva
Vladimír Záhejský
Vladislav Kopp
Miroslav Jalč
Miroslav Solař
Martin Špryňar
Vojtěch Hromíř

Školici středisko Sdružení ČESMAD BOHEMIA pořádá pro zaměstnance dopravních firem téměř padesát druhů různých kurzů, školení a seminářů, obsahujících standardní dlouhodobá i aktuální témata z oblasti silniční dopravy. Celkem se jedná o více než 800 vzdělávacích akcí ročně pro více než 20 000 účastníků. Školení jsou organizována jak ve formě otevřených kurzů pro jednotlivce či menší skupiny účastníků, tak ve formě školení na klíč přímo pro konkrétního zákazníka.

Sdružení provozuje aktivní informační systém a vydává publikace, příručky, oborový časopis Transport magazin a elektronický bulletin Zprávy od Jezevčíka. Pro své členy i dopravní veřejnost je informačním zdrojem, monitorujícím legislativní podmínky i aktuální situaci na evropských silnicích.

V roce 2015 se kvůli novému občanskému zákoníku stává ze sdružení zapsaný spolek a byl změněn název na Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA, z. s.

Počet jeho členů, kteří mají v držení cca 25 000 vozidel, je v současnosti více než 2 100.

Nejsilnějším tématem v roce 2016 je pro Sdružení jednoznačně obhajoba zájmů českých dopravců vůči protekcionistickým snahám bohatších zemí Evropské unie, které se snaží změnou pravidel omezovat volný pohyb služeb na společném trhu. Hledají pro to různé restrikce, jako je zavádění minimálních mezd pro řidiče, jež jsou násobně vyšší než mzdy v ČR, či zákaz výkonu týdenního odpočinku v kabině vozidla. Vůči druhé straně Evropy pak Sdružení usiluje o důslednou kontrolu ze strany

našeho státu, zda neunijní dopravci plní sjednané podmínky.

Sdružení ČESMAD BOHEMIA svou každodenní činností dokazuje, že spojení dopravců do silného sdružení je velmi efektivní způsob, jak podporovat rozvoj jejich podnikání a hájit zájmy celého oboru.

Milníky:

- 21. 2. 1966 ... datum založení Sdružení československých mezinárodních automobilových dopravců (ustavující plenární shromáždění, zkrácený název Česmad)
- 9. 9. 1992 ... datum založení Sdružení automobilových dopravců ČESMAD Bohemia (příprava na rozpad federace, zkrácený název Sdružení ČESMAD BOHEMIA)
- 1. 1. 1993 ... nástupnictví Sdružení ČESMAD BOHEMIA
- 29. 5. 2015 ... změna názvu na aktuální znění: Sdružení automobilových dopravců ČESMAD BOHEMIA, z.s.

Hlavní fakta:

- 11 ... počet krajských podniků ČSAD vykonávajících mezinárodní kamionovou dopravu v 60. letech v Československu
- 3 000 ... počet těžkých nákladních souprav pro MKD v 70. letech v Československu
- 3 mil t ... hmotnost přepraveného nákladu v MKD v 70. letech v Československu
- 10 237 ... počet firem s eurolicencí pro MKD v roce 2014 v ČR
- 79 457 ... počet vozidel s eurolicencí pro MKD v roce 2014 v ČR
- 62 mil t ... hmotnost přepraveného nákladu v MKD v roce 2014 v ČR

